

2015-02-17

Till
Mehmet Kaplan
Bostads-, stadsutvecklings- och it-minister
Näringsdepartementet

Skolmiljarden behövs för bättre ljudmiljö!

Behovet av bättre arbetsmiljö i skolan är akut. Vi vill därför mana dig som stadsutvecklingsminister att på nytt lägga fram den miljardsatsning på skolans arbetsmiljö som var en del i den budget som röstades ned. Våra organisationer anser att förslaget var framsynt och svarade mot ett i skolans värld djupt känt behov av förbättringar. Regeringen konstaterar själv i sitt budgetförslag att ”många skollokaler runtom i landet erbjuder en undermålig arbetsmiljö utan att vara anpassade till kunskapen om hur inlärning bäst stimuleras”.

Ett av de stora problem som vi menar kan adresseras med hjälp av resurserna är ljudmiljön. Buller och dålig akustik är en del av många lärares och elevers vardag. I dåliga akustiska miljöer blir det svårt att höra tal, även vid normala ljudvolymmer. Den enskilde reagerar lätt med att höja rösten för att kunna göra sig hör, med påföljd att taluppfattbarheten försämras än mer. Med en pedagogik som till stor del bygger på dialog och arbete i grupper leder en sådan negativ ljudspiral till oro i klassen och sämre koncentration.

För eleverna blir följden att de lär sig mindre. Modern forskning kan visa på ett klart samband mellan dålig ljudmiljö och bristande kunskapsinhämtning. När hjärnans arbetsminne måste användas till att försöka uppfatta vad som sägs blir följden trötthet och svårigheter att minnas vad som sagts. Barn med hörselnedsättning, annat modersmål än svenska eller läs- och skrivsvårigheter drabbas hårdast. Dålig ljudmiljö är en delförklaring till fallande resultat i den svenska skolan.

För lärarna blir följden ökad stress. När Novus på HRFs uppdrag 2009 frågade lärare om deras arbetsmiljö nämnde två av tre ljudmiljön som ett problem. En europeisk undersökning om lärarnas arbetsmiljö visar också att ”noise” tillsammans med ”workload” och ”work-privacy-konflikt” hör till de faktorer som mest bidrar till stress i läraryrket. En ytterligare undersökning från 2006 visade att 45 procent av alla förtidspensionerade kvinnliga lärare hade en hörselnedsättning. Dålig ljudmiljö är en bidragande orsak till att lämna läraryrket.

Den satsning regeringen föreslog omfattade en miljard kronor och skulle med huvudmännens medfinansiering innebära att ungefär två miljarder kronor investerades i bättre arbetsmiljö i skolan. Det skulle innebära en bra början på att ge svenska skolor en arbetsmiljö som förstärker och inte stjälper lärarnas engagemang för att lära ut ny kunskap. Att skollokaler utformas så att det är lätt att uppfatta tal är en självklar del i detta arbete.

Med vänliga hälsningar

Jan- Peter Strömgren
förbundsordförande

Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Johanna Jaara Åstrand
förbundsordförande

Läraryrket